

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ul. 5, Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.-, po našal-
cih dostavljena Din 5.- mesečno.
Maribor, Grajski trg št. 7, Telefon
št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1, Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

ČSR odklanja nove nemške zahteve

Službeno češkoslovaško sporočilo o dogodkih zadnjih dveh dni in o vzroku splošne mobilizacije — Tudi Anglija in Francija sta mnenja, da nemški memorandum ni osnova za sporazum — Praška vlada v trajnih stikih z londonsko in pariško

Praga, 25. septembra. AA. Po češkoslovaškem radiu je bilo danes ob 12.30 objavljeno naslednje sporočilo:

Sovražna propaganda širi v vseh jezikih najrazličnejše klevete o Češkoslovaški, da bi nas v svetu predstavila kot rušitelje miru. Danes se ta propaganda poslužuje naših mobilizacijskih ukrepov, ki jih označuje kot poskus, da bi se prekinila pogajanja med angleškim ministrskim predsednikom in nemškim kanclerjem v Godesbergu. Ta obrekovanja najkategoričneje zavračamo, ker nimajo absolutno nikake podlage. Ves svet ve, da se mi ne poslužujemo takšnih sredstev, da bi varali javno mnenje, kakor je to navada sovražne propagande proti Češkoslovaški. Ves svet tudi ve, da naše izjave slone edino na neoporečni stvarnosti. Ponovno poudarjamo zaradi češkoslovaškega javnega mnenja, kakor tudi zaradi javnega mnenja v ostalem svetu, da to, kar hočemo zdaj sporočiti glede poteka dogodkov, predstavlja stvarnost, ki se ne naslanja samo na uradne listine češkoslovaške vlade, temveč tudi na uradna sporočila angleške in francoske vlade.

Ugotavljamo kot stvarnost, v katero nihče na svetu niti najmanj ne dvomi, da je čsl. vlada v noči od torke na sredo 21. septembra letos uradno pristala na načrt angleške in francoske vlade za resna pogajanja ter odstopitev gotovega dela češkoslovaškega ozemlja, ki je naseljen z nemškim prebivalstvom. Ta pozitivni odgovor je dala češkoslovaška vlada kljub temu, da je pri tem šla preko meja, ki so bile malo prej označene celo od strani sudetskih Nemcev kot primerna osnova za reševanje sudetsko-nemškega vprašanja. Češkoslovaška vlada je sprejela težke pogoje za izrečno priporočilo dveh vlad, ki sta prevzeli nase vlogo posredovalca, to je vlade Velike Britanije in Francije, da ČSR ne bi bila obtožena, da je ovirala možnost za vzpostavitev splošnega miru v Evropi in v vsem svetu. Sprejeli smo težke pogoje v soglasju z naveti zapadnih velesil.

Ministrski predsednik Chamberlain je zatem odpoval h kanclerju Hitlerju s pozitivnim češkoslovaškim odgovorom. Toda čim je predsednik angleške vlade v Godesbergu podal ta pozitivni odgovor, je takoj sprejel čisto nove predloge, ki v veliki meri presejajo tisto, kar je bilo prej dogovorjeno v Berchtesgadenu. Tu se je ponovno manifestirala znana taktika, ki za pogodbeno stranko sestoji v tem, da pri vsakem popustu druge pogodbenne stranke postavlja večje zahteve. Angleški ministrski predsednik je prinesel iz Godesberga nov osnutek in nove pogoje Nemčije, ki so bili danes dopoldne sporočeni češkoslovaški vladi. Že o prihodni sprejema teh novih pogojev je bilo Chamberlainu jasno, da niti angleška niti francoska vlada ne bi mogli priporočiti Češkoslovaški, da sprejme nove pogoje, niti da bi dalje svetovali Češkoslovaški, naj ostane pasivna in naj se ne pripravi na obrambo. Zaradi tega so v petek 23. septembra ob 18.15 francoski in angleški zastopniki v Pragi po uradnem navodilu svojih vlad izjavili češkoslovaški vladi, da

niti Anglija niti Francija ne moreta prevzeti nase odgovornosti, ter so svetovali Češkoslovaški, naj se zadrži pasivno. To je pomenilo, da celo velesile niso smatralle novih pogojev za resno osnovo k sporazumu.

Češkoslovaška vlada se je sestala v petek ob 20. takoj po tem sporočilu obeh diplomatov ter je prišla do zaključka, da mednarodni položaj absolutno zahteva, da je treba podzvzeti obrambne ukrepe za vsako morebitnost. To toliko bolj, ker se je tedaj na naših mejah manifestirala večja aktivnost oboroženih tolp, ki so nosile orožje tujega porekla. Te tolpe so prišle iz tujega ozemlja ter napadale naše osamljene carinarne in obmejne straže.

Češkoslovaška vlada je pred tem ukazala vsem oblastem in organom na meji, da se strogo vzdržijo vsega, kar bi mogli drugi slabo tolmačiti, posebno pa, da se ne poslužujejo orožja niti v primeru velike nevarnosti. Češkoslovaški organi niso niti v enem primeru prestopili meje, ki je bila do malo prej na videz podvržena strogemu nadzoru, a je postala zdaj popolnoma svobodna, tako da so mogle tolpe napadale, očevajati s puškami, strojnimi, ročnimi bombami in drugim orožjem napade s sosednjega nemškega ozemlja na češkoslovaško stran. Če bi bili takšno stanje gledali čisto pasivno, bi se samo po sebi sprevrglo v spopad. Zaradi tega je češkoslovaška vlada prišla do zaključka, da bi njena nadaljnja pasivnost mogla postati vzrok za spopad in da bi se ji nekega dne moglo očitati, da je z nezadostnimi varnostnimi ukrepi dovolila in celo povzročila kršitev miru.

Zaradi tega je torej nekaj ur po obisku angleških in francoskih ministrov češkoslovaška vlada sklenila v petek zvečer proglasiti mobilizacijo. Češkoslovaška vlada je storila vse te korake z namenom, da ustvari pogoje, ki bi omogočili, da se pogajanja vodijo v miru in varnosti. Nobeno razumno bitje na svetu res ne bo moglo verovati, da bi mobilizacija male Češkoslovaške mogla za kogarkoli predstavljati nevarnost.

Ponavljamo torej — zaključuje na koncu češkoslovaški radio, — da do naše mobilizacije ni moglo priti v nasprotju z naveti in navodili zapadnih velesil, ker češkoslovaška vlada ni storila nikakega koraka ves čas, kar traja ta konflikt in da o tem ne bi bile zapadne velesile obveščene. Propaganda, ki stvar predstavlja v drugi luči, je absolutno lažniva in ne gre niti malo za tem, da bi se ohranil mir, pač pa nasprotno dela na to, da se ta mir krši.

Drevi bo govoril Hitler

Berlin, 25. sept. AA. (Havas) Hitler se je smoti vrnil v Berlin v spremstvu zunanjega ministra Ribbentropa, Göbbelsa in nekaterih drugih visokih osebnosti, ki so ga bile spremljale v Godesbergu.

Berlin, 25. septembra. AA. (DNB) Ministrski za propagando Göbbels je objavil, da bo v ponedeljek 26. septembra ob 8 zvečer govoril kancler Hitler na velikih manifestacijah, ki bodo v Sportplastu. Ta govor bodo prenašale vse nemške radiopostaje.

operacije bo lahko kontrolirala posebna francosko-anglesko-nemška komisija. Memorandum priložena karta kaže, da zahteva Nemčija poleg krajev, ki so čisto sudetsko-nemški, tudi kraje, kjer so Čehi v večini. Madžarski naj bi se prepustila južna Slovaška, Poljski tešinsko okrožje. Meja naj bi šla tako, da bi mesto Plzen pripadalo Nemčiji. Izven mesta ležeče škodove tovarne bi ostale ČSR, a škodove rudnike, ki leže zapadno od mesta, bi dobila Nemčija. Češkoslovaška bi bila razdeljena na dva dela, na češkega in na slovaško-rusinskega. Češkoslovaška nima pravice do utrjevanja svojih mej.

Te nove nemške zahteve določajo pogoje, na katere je Češkoslovaška že pristala na osnovi londonskega načrta. Po londonskem načrtu naj bi mednarodna komisija določila nove meje, in sicer tako, da bi kraji z nemško večino pripadli Nemčiji, oni s češkoslovaško večino pa Češkoslovaški. Po memorandumu naj bi Hitler sam določil te meje. Po londonskem načrtu bi se morali pogoje razmejiti tudi evakuacija in izmenjava prebivalstva izvršiti po mednarodni komisiji v roku, ki bi bil za to potreben. Po memorandumu naj bi evakuacija, razmejitev in izmenjava prebivalstva izvršile nemške oblasti ob kontroli mednarodne komisije, iz katere pa je ČSR izključena. Po londonskem načrtu naj bi se Češkoslo-

vaški dala mednarodna garancija za njen preostali teritorij, ki bi se uveljavila istočasno kakor ostale določbe načrta. To jamstvo je bilo po mnenju zapadno-evropskih državnikov glavni argument, spričo kate-

rega je Češkoslovaška popustila. Po memorandumu se nemške garancije obljubljajo v daljni bodočnosti in to se pod pogojem, da pristaneta nanje tudi Madžarska in Poljska.

Francoza zopet v Londonu

Po dveurni seji francoske vlade sta ministrski predsednik Daladier in zunanji minister Bonnet snoči odletela v London

Pariz, 25. sept. br. Francoska vlada se je sestala ob 14.30. Seja je trajala polni dve uri. Udeležili so se vsi člani vlade, vrhovni poveljnik francoske vojske general Gamelin in nekateri državni podtajniki.

Ob 14.30 je zunanji minister Bonnet pred ministrskim predstvom prečital novinarjem naslednji komunik: »Vlada je na svoji seji sprejela na znanje poročili ministrskega predsednika Daladierja in zunanjega ministra Bonnetja o mednarodnem položaju in o memorandumu, ki ga je izročil kancler Hitler ministrskemu predsedniku Chamberlainu za Češkoslovaško. Vlada je izrazila svoje popolno soglasje z izjavami, ki jih nameravata ministrski predsednik Daladier in zunanji minister Bonnet v Londonu sporočiti angleški vladi.«

Novinarji so skušali dobiti od Bonnetja več informacij o vsebini memoranda in o njegovem potovanju v London, a v obeh stvareh je ostal zunanji minister skrajno

rezerviran. Iz ministrskega predstvom se je Bonnet odpeljal v zunanje ministrstvo, kjer je imel še kratke razgovore z japonskim, ameriškim in rumunskim poslanikom. Daladier pa se je v vojnem ministrstvu sestel še enkrat z generalom Gamelinom in finančnim ministrom Marchandeaujem. Ob 17. se je tudi Bonnet prijel v vojni ministrstvo. Skupno z Daladierom se je nato odpeljal na bourgetsko letališče, odkoder sta ob 17.30 z letalom krenila na pot preko Rokavskega preliva v London.

Uro pozneje sta pristala na hestonskem letališču v Londonu. Pozdravili so ju lord Halifax, sir Vansittart, Cadogan in še nekateri zastopniki angleške vlade ter francoski poslanik v Londonu Corbin. Z letališča sta se odpeljala v francosko poslanstvo, kjer sta ostala vse do 20. ure. Za 21. uro je bil napovedan njun sestanek z ministrskim predsednikom Chamberlainom, zunanjim ministrom Halifaxom in drugimi vodilnimi angleškimi državniki.

Seja angleške vlade

Angleški ministrski svet je zboroval ves dan — Zvečer sta prispela Daladier in Bonnet — Čsl. odgovor na nemški memorandum izročen

London, 25. sept. br. Najboljši dokaz, da se bližajo končne usodne odločitve, je dejstvo, da je angleška vlada že od večeraj v permanenci. Ministrski svet je razpravljaval večeraj ves dan, danes pa se je zopet sestal ob pol 11. dopoldne. Navzoči so bili vsi ministri in pritegnjeni so bili tudi glavni referenti zunanjega ministrstva.

Dopoldanska seja je trajala do 13. Po seji je predsednik Chamberlain odšel v dvor poročat kralju. Kralj ga je pridržal na obedu.

Ob 15. se je seja ministrskega sveta nadaljevala ter je trajala skoraj do 7. zvečer. Medtem se je v Parizu vršila seja francoske vlade. S seje je francoski ministrski predsednik Daladier sporočil, da pride z zunanjim ministrom Bonnetom zvečer v London.

Na ulicah v bližini Downing Streeta so bile zlasti v popoldanskih in večernih urah zbrane ogromne množice naroda, ki v mrljični napetosti pričakujejo odločitev.

Med sejo ministrskega sveta je ob 18. prispel v Downing-Street češkoslovaški poslanik Jan Masaryk. Sprejela sta ga predsednik Chamberlain in zunanji minister Halifax. Poslanik Masaryk je izročil odgovor češkoslovaške vlade na nemški memorandum. Ko je četrt ure kasneje zapušča zunanje ministrstvo, ga je množica burno pozdravljala s klici: »Živela Češkoslovaška! Mi smo z vami!«

Izvedelo se je, da je češkoslovaški odgovor na nemški memorandum bil istočasno izročen tudi francoski vladi v Parizu.

Popoldne se je tudi raznesla novica, da je prišlo med Češkoslovaško in Poljsko do sporazuma in da bo ČSR izročila Poljski nekatere kraje pri Tešnu, ki so naseljeni s prebivalstvom poljske narodnosti. Z ozirom na vesti o madžarski mobilizaciji se je v političnih krogih poudarjalo, da je po informacijah angleške vlade določba pakta Male antante, ki zagotavlja Češkoslovaški pomoč njenih zaveznikov v slučaju neizvnanega madžarskega napada, v polni veljavi.

Te vesti so izzvale veliko zadovoljstvo. Globok vtis je napravila oficialna izjava češkoslovaške vlade, da je izvršila mobilizacijo po opozorilu Francije in Anglije, ki ji tudi nista mogli priporočiti pristanaka na nove nemške zahteve. Iz tega se zaključuje, da je češkoslovaški odgovor na nemški memorandum v bistvu odklonilen. ČSR vztraja pri svoji Angliji in Franciji dani besedi v pogledu odstopitve nemškega ozemlja, ne more pa sprejeti zahtev, ki jih smatra za naperjene proti svojemu obstoju.

Daladier in Bonnet sta prispela po 19. uri z letalom v London in se ob 20.30 sestala z Chamberlainom.

Ponočna konferenca

London, 23. sept. br. Na croixdonskem letališču, kjer je nočoj ob 18. 52 pristalo letalo z Daladierom, Bonnetom in njunimi sotrudniki iz vojnega in zunanjega ministrstva, se je že okrog 18. zbrala velika množica ljudi. K sprejemu francoskih državnikov je prišlo tudi nekaj novinarjev. Daladierja so vprašali, ali se je sploh še

»Teden pričakovanja«

Mussolini v Vicenzi

London, 25. septembra. AA. (Reuter.) Iz Rima poročajo: Ministrski predsednik Mussolini je imel danes v Vicenci kratek govor, ki je trajal vsega skupaj samo 7 minut. Med drugim je Mussolini dejal, da se je zdaj za Evropo začel teden pričakovanja. Poudaril je, da Italija ni podvzela nikakega vojaškega ukrepa, da pa naj se nihče nikan ne čudi, če se bo tudi Italija začela pripravljati v primeru, ako bodo druge države še dalje pozivale rezerviste ali zbirale pomorske sile. Zdej ves svet prizna — je nadaljeval Mussolini — da so se delate o priliki sklepanja mirovnih pogodb napake. Kaj je treba proti temu ukreniti? Treba je popraviti ono, kar ni dobro.

Naš rimski poslanik pri ministru Cianu

Rim, 25. sept. br. Italijanski zunanji minister grol Ciano je snoči sprejel jugoslovenskega poslanika Kasidolca. Kakor poročajo agencija Stefani, sta imela daljši razgovor o mednarodnem položaju. Izmeneja sta si svoje informacije o najnovejšem razvoju dogodkov v Srednji Evropi.

Varnostni ukrepi v raznih državah

Pariz, 25. septembra. o. Francoska vlada je razširila svojo mobilizacijo tudi na pomorske in letalske sile in na vsa prometna sredstva.

Vzporedno z mobilizacijo v Franciji je tudi Anglija izvedla mobilizacijo pomorskih in letalskih sil.

Zatrujejo, da je tudi Poljska izdala nalogo za pojačanje obmejnih čet na poljsko-češkoslovaški meji, prav tako tudi Madžarska.

Haag, 25. septembra. AA. (Havas). Vsa Holandija spremlja v največji mirnosti razvoj mednarodnega položaja. Vendar je javno mnenje nekoliko vznemirjeno. Vsa Holandija soglašja v tem, da je treba odbrzati nevtralnost. Na meji se vrše pospešeno vse priprave, da bi se zagotovila obramba holandskega ozemlja. V vojaških krogih smatrajo, da so podzvzeti vsi potrebni ukrepi za obrambo države.

London, 25. sept. AA. (Stefani). Poveljstvo mesta Gibraltarja je objavilo, da so bili izdani nekiki pomorski ukrepi, »katerih pravega smisla ni potrebno še posebej poudarjati. Ukrepi so docela krajevnega značaja.

Pariz, 25. sept. AA. (DNB) Uradni list objavlja danes uredbu, po kateri se zakon o organizaciji naroda za primer vojne naša tudi na Alžir.

Kaj bo storila Amerika?

Washington, 25. septembra. AA. (Havas). Stališče, ki bi ga zavzele Združene ameriške države v primeru evropskega spopada, je še dalje predmet političnega razpravljanja. V tem smislu je imel večeraj senator King, član demokratske stranke in eden najbolj navdušenih pristavev one struje, ki je zahtevala, da grede USA v Zvezo narodov, govor po radiu. Dejal je med drugim, da so Združene ameriške države v mnogem odgovorne za sedanji položaj na svetu, ker niso podpisale versajske pogodbe in niso pristopile k Zvezi narodov.

Dočim se o stališču USA v ameriški javnosti živahno razpravlja, ostaja vlada rezervirana.

Washington, 25. septembra. AA. (Havas). V ameriškem zunanjem ministrstvu poudarjajo, da se smer ameriške zunanje politike ne bo spremenila. Združene ameriške države so še nadalje prepričane, da se češkoslovaško vprašanje kakor tudi vsa druga aktualna vprašanja morejo rešiti s pogajanjimi.

Newyork, 25. septembra. AA. (Havas) »Newyork Times« smatra, da bo Cordell Hull ponovil svoje mnogogestevne pozive k miru, ki jih je izrekel pred letom dni in so izraženi v šestih točkah. Prevladuje prepričanje, da bo v vsakem primeru vztrajal na tem, da morajo narodi držati svoje obveznosti in urediti medsebojna nesoglasja na miren način in z mirnimi sredstvi, ki se skladajo z načeli mednarodnega prava. »Newyork Times« na koncu svojega poročila piše: V ostalem se zdi, da so na splošno vsi prepričani, da nas v primeru, če bi vojna nekaj časa trajala, vsaj toliko kot prejšnja, ne bi mogli varovati noben jez pred plimo strasti. »Newyork Herald Tribune« piše, da se je že našla neka stvarna prilika za USA, da dajo svoj prispevek k ohranitvi miru s kakšnim vplivanjem, pozivom ali komentarjem. Takšna prilika more nastopiti in v tem primeru bi jo Roosevelt gotovo izkoristil.

Washington, 25. sept. AA. (Havas) Senator Green se je vrnil s potovanja iz Južne Amerike. Ob tej priliki je dal izjavo časnikarjem, v kateri pravi, da čedalje večji trgovinski promet med Nemčijo in Južno Ameriko resno ogroža gospodarske interese USA. Obstoji nevarnost, da se, bodo gospodarski odnošaji med USA in Južno Ameriko v znatni meri poslabšali. Senator Green je v nadaljnem izjavil, da mora poživitev nemške trgovine v Južni Ameriki imeti za posledico povečanje nemškega vpliva v tem delu sveta.

Glej tudi poročila na 3. in 4. strani

ČSR se želi sporazumeti s Poljsko

Poljska vlada pa je čsl. predlog odklonila

Varšava, 25. septembra. AA. (Reuter). Tu uradno poročajo, da je tajnik poljskega poslanstva v Pragi opozoril češkoslovaško vlado, da poljska vlada še vedno čaka na svojo noto od 21. t. m. Tajniku poslanstva so odgovorili, da je češkoslovaška pripravljena pogajati s Poljsko glede njenih teritorialnih zahtev v tešinski Sleziji.

Tudi agencija Pat poroča, da pričakujejo v Varšavi pritrden odgovor čsl. vlade. To poročilo o načelnem pristanku Češkoslovaške na pogajanja glede teritorialnih vprašanj je bilo objavljeno tudi po poljskem radiu ob 15. V vsej državi so to poročilo z zadovoljstvom sprejeli.

Praga, 25. sept. br. Danes popoldne je poseben kurir odpotoval z letalom v Varšavo in tam izročil prezidentu Močiškemu pismo prezidenta dr. Beneša, v katerem je

ta izrazil glede na poljsko noto z dne 23. t. m., da je češkoslovaška vlada načelno pripravljena pogajati se o poljski zahtevi za ureditev problema poljske manjšine v spodnjem Tešinu in okolici. Ko je agencija Pat ob 15. v Varšavi objavila to vest, so se tam demonstracije ljudskih množic nenadno spremenile v manifestacije za sporazum s Češkoslovaško.

A že uro kasneje je zastopnik poljskega zunanjega ministrstva izjavil novinarjem, da poljska vlada ne more sprejeti pogajanj s Češkoslovaško o tešinskem vprašanju v obliki, kakor jo je predlagal dr. Beneš v svojem pismu. Poljska vztraja pri svoji zahtevi, da se tešinski problem uredi povsem na enak način, kakor bo urejeno sudetsko-nemško vprašanje.

Žalosten nastop miss Jugoslavije

Izvoljena je bila v Parizu in je v Kodanju slabo odrezala

Zagreb, 25. septembra

Svet hoče imeti svojo zabavo z lepimi dekletimi in tako se vsako leto vršijo volitve posameznih lepotnih kraljic, nakar se izvoljene lepoticke sestajajo v kakem velikem evropskem središču in občinstvo izvoli miss Evropo. Letos je bila zaključna volitev v danski prestolnici Kodanju. Sodelovala je tudi misteriozna miss Jugoslavija. O volitvi evropske lepote kraljice, pri kateri je bila naša država po nepotrebnem izpostavljena velikemu posmehu, poroča znani naš novinar, ki stalno prebiva v Kodanju, g. Franjo Pakaci v današnjem »Jutranjem listu« takole:

Zgodilo se je, da je finska dežela, ki je že dvakrat dala miss Evropo, zmagala tudi tokrat. Tretjič je finska kraljica lepote postala miss Evropa. In da takoj povemo: popolnoma upravičeno. Mlada Finka gospodična Sirkka Salonen je bila s polno pravico takoj v pričetku tekmovalja favoritka. Krasno dekletce. Sveža, vitka, krasno rasla, visoka, svetla kakor svetloba severne noči, prirodna in nastopanju in hoji kraljevskega zadržanja, polna neodoljive dražesti. Njeno izvolitev je pozdravilo številno občinstvo z največjim navdušenjem.

Popolnoma drugača pa je bila predstavnica naše države. Moram takoj poudariti, mi ni niti malo ugodno, ko moram pisati tudi o tem. Prebivam na Danskem že skoro 10 let, pa se ne spominjam, da bi se bil kdajkoli znašel v tako neprijetnem položaju, kakor snoči pri izvolitvi miss Evrope. V družbi trinajstih mladih, krasnih deklet je bila tudi štirinajsta. To je bila miss Jugoslavija. Ko smo jo videli, smo si želeli rajši pogrezniti se v zemljo, kakor doživeti to sramoto. Tako imenovana miss Jugoslavija 1938 se imenuje Olga Dujanski. Pravi sicer, da je doma nekod iz Srbije, toda ne

maro točno navesti svojega rodnega kraja. Ko bi bila v družbi povprečnih vrstnic, je gotovo nihče ne bi posebej opazil kot lepoticco. Zdaj pa si zamislite, kako se je snoči znašla v družbi trinajstih pravih lepotic. Disharmonija je bila očitna. Konferansjé je pozdravil vsako lepoticco posebej, vsako je predstavil občinstvu, ki je več ali manj odobraval in ploskalo. Ko pa se je pojavila naša miss, ni zaploskala niti ena roka. Nasprotno, občinstvo je pomolavilo devojko, ki nikakor ne bi bila smela sodelovati pri tem tekmovalju. Velik del občinstva je odkrito pokazal svojo veselost. Naša država je bila izpostavljena zasmehovanju.

Neugodno je, da moram o vsem tem pisati. Toda povedati je treba, ker se ne more dopustiti, da se naša država na tak način izpostavlja posmehu. Kako pride do tekmovalja deklet, ki je manj kakor povprečne lepote, upognjene, košate postave, deklet absolutno nepravega tipa za takšno tekmovalje, kako more naenkrat nastopiti pod imenom naše države in izzvati neugodne komentarje in posmeh desetstosev ljudi v tujini? Kdo je odgovoren za to našo blamažo? Kdo je izvolil gospodično Olgo Dujanski za miss Jugoslavijo in kje je sploh bila izvoljena?

Ona sama seveda ne more biti v polni meri odgovorna. Morda sploh sama niti ni kriva, kajti katero deklet si ne bi želelo iti na brezplačno potovanje po lepi Danski, kjer lahko preživi nekaj prijetnih tednov. Toda kdo jo je poslal? Kdo ji je omogočil, da nastopa v imenu naše države in da je torej nekakšna uradna predstavnica značilne lepote naših deklet in žena? Ona sama ni mogla in ni hotela izčrpano odgovoriti na ta vprašanja. Priznala pa je, da sploh ni bila izvoljena v Jugoslaviji, marveč v Parizu, kjer stalno prebiva. Ni jasno, s kak-

šnim poslom se bavi v Parizu, a kakor pripovedujejo, jo je v Parizu izvolil nekakšen komite in ona je bila popolnoma prepričana, da je v polnem pravu, ko je v Kodanju nastopila v svojstvu najlepše žene Jugoslavije.

Ne more nam biti vseeno, kako sodi javnost v nam prijateljsko naklonjeni državi, kjer provajamo med drugim tudi živahno tujsko prometno propagando in poudarjamo posebej tudi rasno lepoto in dražest naših žena, pa dobi občinstvo po živem primeru čisto drugačno sodbo. Ali naj bi ne bili sploh sodelovali pri tem tekmovalju, ali pa bi bili moralni pristoini činitelji poskrbeti, da pride na tekmovalje dostojna predstavnica, ki morda ne bi predstavljala res najlepše Jugoslovanke, vendar ne bi bila tako globoko pod povprečnostjo.

Kar se tiče miss Evrope, je treba poudariti, da je osemnajstletna Sirkka Salonen tip nove žene. Nikoli ne uporablja šminke in pudra, kar najbolj dokazuje, da imamo pred seboj mlado, sportno vzgojeno dekletce z izredno dražestnim prirodnim zadržanjem in nastopanjem. Lepa Sirkka je sveža kakor kaplja rose. Ruž, ki obrobja njena usta, polna belih zob je edino lepoticno sredstvo, ki ga uporablja. Gotovo doslej še nikoli ni bila izvoljena nobena miss Evropa brez šminke in pudra, a nobena od njih morda sploh ne bi bila izvoljena brez teh pripomočkov. Zdaj utegne biti letošnja izvolitev miss Evrope klic za vojno žena proti lepoticju.

MEDNARODNI JEZIK

»Kaj je prav za prav esperanto?«
 »To je svetovni jezik.«
 »In kje se govori?«
 »Nikjer na svetu.«

Kesno svarilo Madžarski

Pikre besede našega polslužbenega glasila — Madžari pa vendar mobilizirajo

Beograd, 25. septembra. d. V beograjskih diplomatskih krogih je vzbudil veliko senzacijo članek nedeljskega »Vremena«, v katerem odločno zavrača madžarske zahteve po reviziji češkoslovaških mej. »Vremec« ugotavlja, da so pričele rasti na Madžarskem zadnje dni zahteve od dne do dne. »Končno so dosegle svoj vrhunec z zahtevo po skupni meji med Madžarsko in Poljsko, preko neke avtonomne Slovaške in Podkarpatske Rusije. Madžari, ki postavljajo take zahteve, očitno mislijo, da so zaključili zmagovito vojno, po kateri se deli plen. Madžarski slučaj najbolje dokazuje, kako težko je kontrolirati pamet, ko se pojavijo prvi znaki smodnikovega dima. Mi mislimo, da bodo ostale želje Madžarov samo želje tudi za bodoče čase in to tem bolj, ker si ne moremo misliti, da bi bile to želje uradne Madžarske.

Budimpešta, 25. septembra. AA. (Havas). Po sestanku Hitlerja ter Imredyia in Kanye v Berchtesgadnu je Madžarska pospešila priprave za narodno obrambo. Trije letniki rezervistov so bili poklicani pod orožje. Večji del rezervistov, ki so sodelovali na zadnjih velikih manevrih, so obržali pod zastavo. Zdaj ima Madžarska 160.000 vojakov pod orožjem. V Budimpešti vlada mir. Prebivalstvo ni razburjeno.

Sestanek Stojadinović-Comnen

Subotica, 25. septembra. AA. Ko se je romunski zunanji minister Comnen danes dopoldne vračal iz Zenceve preko Subotice v Bukarešto, se je sestel s predsednikom jugoslovaške vlade dr. Milanom Stojadinovićem.

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek 1 din; za šifro ali danar naslova 5 din; namaniš znesek 17 din

Mlad močan fant sposoben vsakega ročnega dela, išče primeren službo. Ponudbe pod »21letnik« na ogl. odd. Jutra.

Razno

Beseda 1 Din davek 1 Din; za šifro ali danar naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

KLIŠEJE
 ENO
 VECBARVNE
 JUGOGRAFIKA
 SV. PETRA NASIP 23

Inserrirajte v »JUTRO«!

Zadnje nade londonskega in pariškega tiska

Pariz, 25. septembra. AA. (Havas). Glavni smisel komentarjev današnjega jutranjega francoskega časopisja je ta, da težave, ki so zdaj nastale zaradi Hitlerjevega memorandumu, niso omajale trdne odločnosti francoske in angleške vlade. »Journal« pravi, da glede sedanjega položaja ne more biti nespornost, stvar sudetskih Nemcev je rešena. Obstoji nada, da svet ne bo ponovno doživel vojnih strahot. Sedaj se vodi akcija za pomirjenje. Francija in Anglija sta sli v svoji pomirljivosti dalje, kakor se je prej smatralo za možno. Tudi Čehoslovaki kažejo voljo, da sodelujejo pri delu za rešitev Evrope. Če se ne bi mogla preprečiti vojna, bo Francija sluzna in močna.

v svetovni zgodovini. Nemčija bo morda vendarle popustila spritno modrih nasvetov Velike Britanije in Francije.

London, 25. septembra. AA. (Reuter). »Sunday Times« objavlja članek, v katerem poudarja, da še vedno obstoja nada, da bo vendar še mogoče ohraniti mir. Poudarja pa, da to zavisi od tega, v kolikih meri bo Nemčija dostopna za razne argumente. Čehoslovakom ni mogoče odrediti pravice do nacionalnega obstoja. Češkoslovaška lahko nudi dragoceno pomoč, da se izognemo vojni, Nemčija pa se mora zavedati svoje težke odgovornosti. Pričakovati je, da bo Hitler vendarle svetu dokazal, da je realen politik.

Današnji »Sunday Times« pravi v članku o političnem položaju med drugim tole: Oblaki, ki so se zgrnili nad mednarodnim nebom, so spet temni, dogodki pa hit, s takšno brzino da drugega prehitevajo. List dalje pravi da bo po sestanku angleškega parlamenta položaj razčiščen in da bo pojasnjeno tudi to, kar je ostalo dozdaj še nejasno. Omenjeni časopis tudi pravi, da Nemčija zdaj že ve, da ji je sudetsko-nemška pokrajina zagotovljena po mirni poti. Če Nemčija ne zahteva drugega kot priključitev sudetsko-nemških krajev rajhu, n. obstoji nikak vzrok za obotročen spopad ve.

Maribor preko nedelje

Maribor, 25. septembra. Idealo lepa septembrska nedelja. Maribor je ves zaživel po ulicah in na promenadi. Vseposvoda pa si opazil ogromno zanimanje za politične dogodke. Ljudje so vprav grabili po časopisih in je bila tudi druga »Jutrova« izdaja, ki je prispela v Maribor z dopoldanskim potniškim vlakom, takoj razprodana. V središču vseh razgovorov je slej ko prej Češkoslovaška.

Letošnji Umetnostni teden bo od 4. do 10. decembra.

Tudi letos bo v okviru tega tedna slikarska razstava, literarni in koncertni večer ter posebna dramska predstava v Narodnem gledališču. Pri tej predstavi se bo vprizorilo kakšno od ocenjenih del. Če bi takšnega ne bilo, pa primerna slovenska drama. V okviru Umetnostnega tedna bodo tudi letos razpisane posebne nagrade in je banska uprava tudi letos dovolila podporo 15.000 din. Predvidene so v vsaki stroki po dve nagradi in sicer prva po 2.000 din, druga pa po 1.000 din. V poštev prihajajoča literarna, likovna in glasbena dela se morajo predložiti v določenem terminu in sicer literarna do 4. novembra, specialno dramska in skladbe pa že do 15. oktobra t. l.

Sinoči so bili Mariborčani ob državnem mostu in Glavnem trgu priča prevozu obeh zloglasnih razbojnikov Jožeta Kodra in Melhiorja Pintariča, ki so ju včeraj peljali na mesto polskavskih razbojnikov Ker so se proti večeru zbirali na mariborskem glavnem kolodvoru ljudje v veliki množici, da bi videli drzna rokovanja, so orožniki ob vrnitvi z obema razbojnikoma izstopili že na tezenski postaji, nakar so oba spravili na tovorni avto in ju skozi mesto prepeljali v tukajšnje sodne zapore.

Še dve prometni nesreči

Ljubljana, 25. septembra. Reševalci so danes imeli precej opravka, kakor že nekaj nedelj ne. Ob 17.55 so bili poklicani v Kamnik Posestnik Janez Rotar iz Črnuč 36 se je vozil tam okrog s svojim motociklom. Vstric kamniškemu kolodvoru pa ga je zgrabil neki avto in ga vlekel nekaj metrov s seboj. Rotar je obležal s precej hudimi nctranjnimi poškodbami. Ljudje so poklicali avtoizvoščka, da bi poškodovanca odpeljal v Ljubljano, toda pri Duplji je že prihitel naproti reševalni avto, ki je ranjenca prevzel in ga odpeljal v bolnišnico.

Ob 19.28 so morali reševalci pohiteti v Kozarje. Delavka Marija Knafličeva se je bila vozila s kolesom, pa je po klancu nizdol zdrvela v ograjo in obležala. Dobil je precej hude notranje poškodbe in leži v bolnišnici.

Neštevite poklone

za Vaš izredni izgled boste prejeli, ako se boste posluževali KHASANA rdečila za ustne in za lice. KHASANA daje obrazu lepoto in mladostno svežost, ne da bi se slutila njega uporaba. Obe sta odporni proti slabemu vremenu, vodi in poljubom.

Za diskreten ton: Superb, za živahnije učinkovanje: Corail ali Carmin, za zagoreli izgled: Khasana-Soleil.

KHASANA

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Državna razredna loterija

Ker je spremenjeni loterijski načrt v preteklem 36. kolu s svojimi zanimivimi spremembami naletel na veliko odobravanje pri kupcih srečk, ker so bile vse srečke, vzete od strani pooblaščenih prodajalcev in njihovih preprodajalcev, razprodane, je Državna razredna loterija ta isti načrt pustila v veljavi tudi za nastopajoče 37. kolo srečk.

Srečke I. razreda 37. kola so gotove in dane v prodajo 13. septembra tega leta v 100.000 celih srečkah z zrebanjem in to:

I. razred 12. oktobra 1938 leta
II. razred 10. novembra 1938 leta
III. razred 9. decembra 1938 leta
IV. razred 13. januarja 1939 leta
V. razred od 11. do vključno 22. februarja
 v Beogradu in od 27. februarja do vključno 9. marca 1939. leta v Sarajevu.

Cena srečk za vsak razred je sledeča: ena cela srečka din 200.—, polovica srečke din 100.—, četrtina srečke din 50.—.

Skupna vrednost vseh dobitkov znaša

din 64,991.000.—

V tem kolu je osem premij in to po

2,000.000.—,	1,000.000.—,	3 po 500.000.—,
1 po 400.000.—	in 2 po 300.000.—.	

Poleg teh premij pa je tudi ogromno število dobitkov in sicer po

200.000.—,	40.000.—,	15.000.—,
100.000.—,	35.000.—,	12.000.—,
80.000.—,	30.000.—,	10.000.—,
60.000.—,	25.000.—,	itd.
50.000.—,	20.000.—,	

V najsrečnejšem primeru z možno združitvijo premije in dobitka v V. razredu lahko zadenete na eno samo srečko

Din 3,200.000.—

Za izplačilo dobitkov jamči država kraljevine Jugoslavije. Srečke lahko dobite pri pooblaščenih prodajalcih in njihovih preprodajalcih srečk, ki so skoro v vsakem večjem kraju.

Poblížja navodila z loterijskim načrtom in splošnimi pravili dobite na zahtevo brezplačno pri vseh pooblaščenih prodajalcih srečk.

Z nakupom srečk državne razredne loterije pomore vsak posameznik poleg osebnih koristi, ki jih je lahko deležen, narodnemu gospodarstvu, obrtništvu, industriji in invalidom, ker se razdeli čisti dobiček od prodaje srečk v gori navedene svrhe.

Kupujte srečke državne razredne loterije!

Zrebanje se vrši 12. oktobra t. l. — Največji dobiček v naj-srečnejšem slučaju

Din 3,200.000

Cena srečk: cela din 200, polovična din 100, četrtinska din 50.

Priporoča se

Glavna kolektura državne razredne loterije

»Vrelec sreče«, Alojzij Planinšek

Ljubljana — Beethovnova 14

